

Stikstofprobleem is te overwinnen

Feit en fictie liggen in de dagelijkse discussie over het stikstofprobleem nogal eens dicht bij elkaar. Om adviseurs en beleidsmakers van meer kennis te voorzien organiseerde Dairy Campus een seminar. De boodschap: ammoniakuitstoot is goed te reduceren, maar het beleid moet anders worden ingestoken.

TEKST FLORUS PELLIKAAN

Wim de Vries:
'Wegstrepen van Natura 2000-gebieden heeft geen effect'

Gerard Migchels:
'Eenvoudige CO₂-meter kan meer weidegang bewijzen'

'G rond bevat van nature nauwelijks stikstof. Zonder stikstofbemesting is de wereldbevolking dan ook niet te voeden. Het grootste probleem is alleen de verdeling van de stikstof. In China en ook in West-Europa hangt er een deken van ammoniak en stikstofdioxide, terwijl in Afrika een groot tekort aan stikstof is.' Aan het woord is Wim de Vries, hoogleraar integrale stikstofeffect-analyse aan de Wageningen Universiteit. Hij was tijdens een seminar over stikstof op innovatiecentrum Dairy Campus in Leeuwarden een van de vier sprekers die de stikstofdiscussie in perspectief plaatste. 'De totale stikstofemissie van Nederland is binnen Europa veruit het grootst. We moeten echt omlaag, omdat de bodem door ammoniak nog steeds verder verzuurt en de biodiversiteit achteruitgaat. Alleen over hoe we de emissie kunnen reduceren, is veel discussie mogelijk.'

Vergunnen op emissies

In de huidige regelgeving draait alles om kritische depositiewaarden (kdw) van stikstof op natuurgebieden, maar volgens De Vries verplicht niemand Nederland om dit te gebruiken in een vergunningprocedure. 'Lang niet iedere kdw is haalbaar, dan zou zelfs de rechter die nu oordeelde over PAS, moeten emigreren', grapt De Vries. Van de totale stikstofemissie in Nederland slaat 13,7 kilo stikstof per hectare op eigen grondgebied neer, maar er komt ook 7,54 kilo vanuit het buitenland Nederland binnen. 'Maatregelen hier hebben daardoor deels invloed. Om de bouw, die slechts 0,6 procent aan de stikstofemissie bijdraagt, vlot te trekken, zijn we echt niets met niets aan het compenseren', stelt De Vries. Overigens 'exporteert' Nederland ook 33,9 kilo stikstof per hectare. De Vries oppert om van het huidige deposti-

tiebeleid af te stappen en te gaan vergunnen op basis van emissies. Dat sluit berekeningen met bijbehorende onzekerheden uit. 'Het geeft ook de mogelijkheid om het buitenland te verzoeken de emissies te verlagen. Daarnaast zou je een emissierechtensysteem moeten opzetten, waarbij alleen salderen binnen sectoren mogelijk is.' Omdat ammoniak redelijk dicht bij de bron neerslaat, opteert De Vries er ook voor om activiteiten binnen een kilometer van een natuurgebied uit te sluiten. 'Maar bedenk goed: dit levert lokaal winst op, maar niet generiek. Net zoals dat het wegstrepen van Natura 2000-gebieden geen effect heeft. De deken aan stikstofemissie die boven Nederland hangt, wordt daar niet anders van.'

Hoger inkomen

'Als boer zou ik niet wakker liggen van ammoniak, die reductie is haalbaar', waren de bemoedigende woorden van Gerard Migchels, onderzoeker melkveehouderij bij WUR. Hij begeleidde Proeftuin Overijssel en Proeftuin Veenweiden en merkte dat 20 procent ammoniakemissiereductie in drie jaar prima mogelijk was. 'Daarbij groeien bedrijven gestaag door en nam het arbeidsinkomen met 2000 tot 6000 euro toe.' Maatregelen die veel effect hebben, zijn het al veel genoemde verdund mest uitrijden en meer weiden, maar telkens is borging de uitdaging. 'Bij weidegang hebben we goede resultaten met een eenvoudige CO₂-meter in de stal, die kan bewijzen dat koeien buiten lopen', stelt Migchels. 'En als boer zou ik nu werk maken van het opvangen van hemelwater, zodat mest al in de stal verdund kan worden. Het duurt nog maar ongeveer vier tot vijf jaar en we kunnen met een sensor nauwkeurig de stikstofuitstoot van individuele bedrijven meten en dus bewijzen.' |